

EDMUNDO PAZ

Hábitat

Do 26 de abril
ao 27 de maio de 2018

.....

Casa das Artes

CONCELLO
DE VIGO

A percepción sinestésica na pintura de Edmundo Paz

Fátima Otero

"As pinturas fan o que elas queren"
Gerhard Richter

Esta cita de Richter relativa a deixar a pintura en mans do azar serve para introducir a produción actual na que se embarca Edmundo Paz, obras nas que deixa ao albur da pintura a resolución final da obra. Porque xa sexa dun leve xesto manual ou do mero fluír pictórico sobre o lenzo ou o papel, son máis que suficientes para xerar unha cascada de policromía convertida en paisaxe interior.

A Casa das Artes de Vigo revisa as etapas creativas polas que atravesou a súa carreira artística iniciada a finais dos anos 80 ata hoxe, unha dilatada traxectoria que sempre tivo a paisaxe como referencia; non en balde a mostra leva por título "Hábitat" porque alude tanto á paisaxe humana suxeita á experiencia vital e ao desengano como á natural.

Iso é o que nos suxiren as súas pinturas abstractas nas que vagamente albiscamos agrupacións de xente falando, rostros intercambiando confidencias, encontros para a convivencia ou recordos de paraxes naturais que recordan a contorna de Arcade, fermosa paraxe que habita Edmundo Paz.

Recordos do lugar, memoria da paisaxe ou das súas xentes convertida en pura abstracción, en causa de sorpresa mesmo para o propio autor cando este decide deixar actuar máis á imprevisibilidade da propia materia dúctil e maleable dunha pintura hoxe máis augada ca nunca para que o resultado final sexa máis intuitivo ca racional.

Usamos a metáfora da cebola como analoxía de desfacer algo, coma se desfacer o propio ego equivalese a pelar unha cebola. É o que fixo Edmundo Paz no seu traballo máis recente no que se quedou co núcleo auténtico, o inicial no que se coce no crisol do lenzo ou o papel todo o fervor virxinal do proceso creativo. Como sinalaba Jean Dubuffet, "Non hai un núcleo distinto das cascas; hai cascas que se recobren unhas a outras, ata o corazón mesmo está feito de cascas, nel maniféstanse os condicionamentos, afectacións e disimulos e preguntámosnos entón onde está o auténtico".

Edmundo Paz loce testa totalmente rapada, como o raspado ao que someteu á súa obra, porque na actualidade chegou á cortiza do lenzo nun proceso paralelo ao espido da súa propia personalidade. Quitar esas cascas á cebola foi como desvestirse; por iso, a obra de hoxe dista substancialmente daquela pero non sen saber que si non existise o anterior non derivaría no actual.

No presente, as súas series non rompen en ningún modo co anterior senón como unha evolución continua na que calquera tipo de estrutura parcelaria queda abolida en beneficio só de vibracións, ritmos, ondulacións

intermitentes, estratos horizontais, insinuosidades capaces de conmocionar a todo o noso corpo. Pinceladas lixeiras que parecen voar á vez que transmitir percepcións sinestésicas co poder de activar todos os sentidos do espectador.

É agora cando o talento de Edmundo tórnase máis volcánico, máis fogoso porque remite máis á experiencia dun magma orgásmico, primixenio, fecundo como os remuíños mariños ou o caudal dun potente manancial. Agora o vermello cadmio, amarelo pastel, verde veronés, as nutricias cores bulen nun magma esbrancuxado ou levemente carnal polas gamas rosadas, esponxosas e acuosas, ao caer nesa especie de xarope cremoso ou caldo artístico tropical que nos convida a degustar. O autor serve densos grolos de cálidas gamas que habitan en mutuo entendemento e están vencelladas á pintura all-over (por toda a superficie) típica dos expresionistas abstractos.

Estes salpicados a modo de densos drippings mostrounos en etapas afastadas. As "Pinturas para Andrea" remiten como a cromos, especie de pezas de quebracabezas pululando nos seus contórneos oblongos e orgánicos e xogando a compoñerse ou separarse. Obedecían a obsesións telúricas en forma de vertebrados, de signos narradores dun ciclo vital, como anacos de memoria, recordo ou éxtases emocional de momentos tan importantes como foron a chegada da súa filla á vida do creador.

Quitar cascas de cebola é desposuírse de vellos ritmos, antigas filigranas ou contornos máis remarcados que viamos en "Punto de vista". Lenzos esgrafiados con signos semiabstractos que delataban tanto o seu temperan interese pola arte etnográfica como polo vocabulario de Mark Tobey e a súa escritura branca. Co simple barrado e o esvarar dos seus dedos sobre o maleable papel podían xurdir elegantes contornados de pinceladas xigantes abarcando verticalmente o lenzo para sutilmente suxerir contornos humanos, demostrando que o suxerido é máis sutil e pracenteiro que o amosar.

O artista desde sempre practicou unha pintura espontánea e foi "Paso a paso". Así titulaba obras contra 2008 traballando "A campo aberto" cando araba o lenzo como o agricultor labra a súa paisaxe natural, sementábao dos seus habituais meandros ou rastrexados pictóricos. Labrou sucos na terra, debuxou espirais similares a remuíños que forma a auga ou recordando os trazos deixados por un pau na area.

Ensinounos "Un lugar concreto" identificado só a través do título o resto do lenzo só é pincelada arrastrada, xeometrismo rigoroso para aludir se cadra á presenza humana na paisaxe para facela máis humana e habitable. "Cambio de ritmo" era outro lenzo que nos anunciaba o que hoxe se avenciñaba.

Dun proceso totalmente intuitivo na década dos anos 90 xurdían trazos debuxados sobre campos de cor "Sen pensar para nada" traballados por zonas a modo de parcelas con formas biomórficas deslizándose pola contorna ao que achegaban calor e percorrido corpóreo.

As últimas series son testemuño da súa continuidade, de non dar tombos no tempo; en todo caso, de embriagar o/a espectador/a con altas vibracións sinestésicas que fan sentir a poesía, música, cheiro e ata sabor dunha pintura suscitada como posición intelectual. No traballo de Edmundo Paz non hai lugar para modas nin para seguir a tendencia dos fenómenos sociolóxicos senón que atende a unha demanda interior relativa exclusivamente á creación artística.

Textos: Fátima Otero, Antón Patiño e Edmundo Paz
Fotografía: Edmundo Paz

.....

Casa das Artes

Rúa Policarpo Sanz, 15. Vigo

Do 26 de abril ao 27 de maio de 2018

Luns a venres: de 18:00 a 21:00 h.

Sábados: de 12:00 a 14:00 e de 18:00 a 21:00 h.

Domingos e festivos: de 12:00 a 14:00 h.

